

സൂറ-10

യൂനുസ്

- 7 എന്നാൽ, നമ്മെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാതെ ഭൗതിക ജീവിതംകൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടുകയും അതിൽതന്നെ സമാധാനം കൊള്ളുകയും ചെയ്തവരും നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ അശ്രദ്ധരായവരുമുണ്ടല്ലോ.
- 8 അവരാർജിച്ച കർമ്മ ദോഷങ്ങളുടെ ഫലമായി അവരുടെ അന്തിമ സങ്കേതം നരകമാകുന്നു.
- 9 സത്യം സ്വീകരിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങളാചരിക്കുകയും ചെയ്തവരോ, അവരുടെ സത്യവിശ്വാസത്താൽ വിധാതാവ് അവരെ നേർവഴിക്ക് നയിക്കുന്നു. അനുഗൃഹീതമായ തോപ്പുകളിൽ അവർക്കുതാഴെ ആറുകളാഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കും.
- 10 അവിടെ അവരുടെ സ്തോത്രം 'അല്ലാഹുവേ നീ അതീവ പരിശുദ്ധൻ' എന്നായിരിക്കും. സലാം (പരമശാന്തി) എന്നായിരിക്കും അഭിവാദനം. അവരുടെ സകലകാര്യങ്ങളുടെയും പര്യവസാനം 'സർവസ്മത്തുതീയും സർവലോക നാഥനായ അല്ലാഹുവിനാകുന്നു' എന്ന വചനത്തിലായിരിക്കും.
- 11 ജനങ്ങൾ ഈ ലോകത്തു ഗുണം തേടുന്നതിൽ ധൃതിപ്പെടുന്നതോപോലെ അവർക്ക് ദോഷമണക്കുന്നതിൽ അല്ലാഹു ധൃതിപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, അവരുടെ ജീവിതാവധി എന്നോ അവസാനിച്ചിട്ടുണ്ടാകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ നമ്മെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാത്തവരെ നാം അവരുടെ ധിക്കാരത്തിൽ വിഹരിക്കാൻ വിട്ടയക്കുകയാകുന്നു.
- 12 മനുഷ്യനെ ക്ലേശം ബാധിച്ചാൽ നിന്നും ഇരുന്നും കിടന്നുമൊക്കെ നമ്മോട് പ്രാർഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നാം ആ ക്ലേശം അകറ്റിയപ്പോഴോ, അവൻ പീഡ ബാധയാൽ നമ്മോട് പ്രാർഥിച്ചിട്ടേയില്ല എന്ന മട്ടിൽ നടക്കുകയായി. ഇവ്വിധം അതിരുവിടുന്നവർക്ക് അവരുടെ നടപടികൾ ഭൂഷണമാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾
 وَأُولَئِكَ مَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾
 إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾
 دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأٰخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾
 * وَلَوْ يِعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتَعْجَلَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجْلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾
 وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِنَاهُ مِنَّا وَفَاعِدًا ۖ أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ ۗ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

നമ്മുടെ കണ്ടുമുട്ടൽ(നമ്മെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്ന്) = إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا (പ്രതീക്ഷിക്കാത്തവർ(ക്കാതെ) = وَرَضُوا = ഭൗതിക ജീവിതം കൊണ്ട്(മാത്രം) = بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا അവർ തൃപ്തിപ്പെടുകയും(കയും) = وَاطْمَأَنُّوا = അതുകൊണ്ട്(അതിൽതന്നെ) = بِهَا അവർ സമാധാനിച്ചു(സമാധാനംകൊള്ളുകയും ചെയ്തവരും) = وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا = അശ്രദ്ധരായവരും(അശ്രദ്ധരായവരുമുണ്ടല്ലോ) = غَافِلُونَ = നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ = നരകമാകുന്നു = وَأُولَئِكَ = അവരുടെ അന്തിമസങ്കേതം = النَّارِ = അവർ

അവർ ആർജിച്ചിരുന്നതിന്(ആർജിച്ച കർമ്മദോഷങ്ങളുടെ ഫലമായി) = **بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ**
സത്യം സ്വീകരിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങളാചരിക്കുകയും ചെയ്തവർ(രോ) = **إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ**
അവരുടെ സത്യവിശ്വാസത്താൽ = **بِإِيمَانِهِمْ** അവരുടെ നാഥൻ = **رَبُّهُمْ** അവരെ നേർവഴിക്കു നയിക്കുന്നു = **يَهْدِيهِمْ**
അനുഗൃഹീതമായ = **الَّتِي** തോപ്പുകളിൽ = **جَنَّاتٍ** ആനുകൾ = **أَنْزَلْنَا** അവർക്കുതാഴെ = **مِنْ تَحْتِهَا** ഒഴുകുന്നു = **يَجْرِي**
അല്ലാഹുവേ നീ അതീവ പരിശുദ്ധൻ(എന്നായിരിക്കും) = **سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ** അവിടെ അവരുടെ പ്രാർഥന (സ്തോത്രം) = **دَعْوَاهُمْ فِيهَا**
സലാം-പരമശാന്തി (എന്നായിരിക്കും) = **سَلَامٌ** അവിടെ അവരുടെ അഭിവാദനം = **تَحِيَّاتُهُمْ فِيهَا**
എന്തെന്നാൽ = **أَنَّ** അവരുടെ അവസാന പ്രാർഥന(സകലകാര്യങ്ങളുടെയും പര്യവസാനം) = **دَعْوَاهُمْ**
സർവസ്തുതിയും സർവലോകനാഥനായ അല്ലാഹുവിനാകുന്നു(എന്ന വചനത്തിലായിരിക്കും) = **لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**
തിന്മയെ, ദോഷത്തെ, ശിക്ഷയെ(അണക്കാനർ) = **لِئَلَّا** ജനങ്ങൾക്ക് = **يَلْبَسُوا** അല്ലാഹു ധൃതികാട്ടുകയാണെങ്കിൽ
നന്മകൊണ്ട്(ഗുണം തേടുന്നതിൽ) = **بِالْخَيْرِ** അവരുടെ ധൃതിയെ(അവർ ധൃതിപ്പെടുന്നതുപോലെ) = **مَهْلًا**
അവരിലേക്ക് = **يُخَيَّرُونَ** തീർച്ചയായും വിധിക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു(അവസാനിച്ചിട്ടുണ്ടാകുമായിരുന്നു) = **لَقَدْ**
പ്രതീക്ഷിക്കാത്തവരെ = **الَّذِينَ لَا يَرْتَدُّونَ** എന്നാൽ, പക്ഷേ നാം വിട്ടയക്കുക(കയാകുന്നു) = **فَنَزَّلْنَا** അവരുടെ(ജീവിത) അവധി = **أَجَلَهُمْ**
അവരുടെ അതിരുകവിച്ചിലിൽ(ധിക്കാരത്തിൽ) = **فِي طُغْيَانِهِمْ** നമ്മുടെ കണ്ടുമുട്ടലിനെ(നമ്മെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്ന്)
മനുഷ്യനെ = **نَسْنَأُ** സ്പർശിച്ചാൽ, ബാധിച്ചാൽ = **مَسَّ** അഥവാ = **وَإِذَا** അവർ വിഹരിക്കുന്നു(നവരായി, രിക്കാൻ) = **يَعْمَهُونَ**
അവന്റെ വശത്തിന്(കിടന്നും) = **جَلْبَابًا** അവൻ നമ്മോടു പ്രാർഥിച്ച(കൊണ്ടിരിക്കുന്നു) = **عَلَيْكَ** പീഡ, ക്ലേശം = **الضَّرَّ**
നാം വെളിപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ, നീക്കിയപ്പോൾ(അകറ്റിയപ്പോഴോ) = **كَمَا كُنْتُمْ** അല്ലെങ്കിൽ നിന്ന്(ം) = **أَوْ قَائِمًا** അല്ലെങ്കിൽ ഇരുന്നും = **عَادًا**
അവൻ നടന്നു(നടക്കുകയായി) = **مَرَّ** അവന്റെ(ആ) പീഡയെ = **حُزْنًا** അവനിൽനിന്ന് = **عَنْ**
അവനെ ബാധിച്ച പീഡയിലേക്ക്(പീഡബാധയാൽ) = **أَلَىٰ ضَرْبٍ مَّسَّهُ** അവൻ നമ്മോട് പ്രാർഥിച്ചിട്ടില്ല എന്ന പോലെ = **تَدْعُو**
അതിരൂപിസുന്ദരൻ = **لِيُسْمِعُنِي** അലങ്കാരമാക്കപ്പെട്ടു, ഭൃഷണമാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു = **بِنُورٍ** ഇപ്രകാരം, ഇവിധം = **كَيْدًا**
അവർ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നതിന്(അവരുടെ നടപടികൾ) = **مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ**

7,8: പ്രപഞ്ചത്തിൽ പരന്നുകിടക്കുന്ന ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളൊന്നും കാണാനോ അംഗീകരിക്കാനോ കൂട്ടാക്കാതെ, ഒരുകാരും പ്രപഞ്ച കർത്താവിന്റെ മുമ്പിൽ ഹാജരായി ജീവിതത്തിന്റെ കണക്ക് ബോധിപ്പിച്ച് രക്ഷാശിക്ഷകളോടൊന്നിച്ച് അഭിമാനമെന്ന സത്യം നീക്കം ചെയ്തും ക്ഷണികമായ ഭൗതികജീവിതത്തിന്റെ ക്ഷുദ്ര സുഖങ്ങളിൽ അഭിമാനിച്ചും, അതിനപ്പുറം ഒരു പാരത്രിക ജീവിതമോ രക്ഷാശിക്ഷകളോ ഒന്നുമില്ലെന്നു സമാധാനിച്ചും കഴിയുന്ന ഭൗതിക പ്രമത്തരുടെ പര്യവസാനം വ്യക്തമാക്കുകയാണീ സൂക്തങ്ങൾ.

ആശയെന്നും പ്രതീക്ഷയെന്നും അർത്ഥമുള്ള ചാർത്തിനുള്ള ക്രിയയാണ് **يُجْرَى**. നല്ലതിനെക്കുറിച്ചാകുമ്പോൾ **جَارٍ** ആശയും, ചിന്തയെക്കുറിച്ചാകുമ്പോൾ ആശങ്കയുമാകുന്നു. അല്ലാഹുവിനെ കണ്ടുമുട്ടുക സജ്ജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ആശയും ശുഭപ്രതീക്ഷയുമാണെങ്കിൽ ദുർജ്ജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ആശങ്കയും അപകടഭയവുമാണ്. **يُخَيَّرُونَ** എന്നതിന്റെ നേർക്കുനേരെയുള്ള അർത്ഥം, നമ്മുടെ കണ്ടുമുട്ടൽ എന്നാണ്. ഉദ്ദേശ്യം, അല്ലാഹു അവരെ കണ്ടുമുട്ടും എന്നാവാം, അവർ അല്ലാഹുവിനെ കണ്ടുമുട്ടും എന്നുമാവാം; ഫലത്തിൽ രണ്ടും ഒന്നുതന്നെ.

9,10: പ്രാപഞ്ചിക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിലൂടെ അല്ലാഹുവിനെയും സ്വന്തം ജീവിത കർമ്മത്തെയും കണ്ടെത്തുന്ന ദൈവഭക്തന്മാരുടെ സൽഗതിയെയാണ് ഈ സൂക്തങ്ങളിൽ ഉണർത്തുന്നത്. ഇവിടെ **يُخَيَّرُونَ** (നേർവഴിക്ക് നയിക്കൽ) കൊണ്ടുദ്ദേശ്യം, ഉദ്ദിഷ്ടലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ള മാർഗദർശനമാണ്. **بِإِيمَانِهِمْ** (അവരുടെ ഈമാനിനാൽ) എന്നതിനർത്ഥം, അവരുടെ ഈമാൻ കാരണമായി

എന്നാവാം, അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ അവരുടെ ഈമാൻ തന്നെ അവരെ സന്മാർഗത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നു എന്നു മറുവാം; രണ്ടായാലും സാരം ഒന്നുതന്നെയാണ്. അതായത്, സത്യവിശ്വാസത്താൽ അവർ അർഹിക്കുന്ന സ്ഥാനമാനങ്ങളിലേക്കും താവളങ്ങളിലേക്കും നയിക്കപ്പെടും. അവിടെയെത്തിയാൽ എവിടെത്തീർത്തുനോക്കിയാലും അവർ സത്യം സത്യമായും മിഥ്യ മിഥ്യയായും വ്യക്തമായി വേർതിരിഞ്ഞു കാണുന്നു. ഈ നേർക്കാഴ്ച (عين البصيرة) ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അവർ അല്ലാഹുവിനെ പ്രകീർത്തിച്ചു പോകുന്നു. 'അല്ലാഹുവേ നീ അതീവ പരിശുദ്ധൻ തന്നെ' (**سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ**). അതായത്, പ്രപഞ്ച നിരീക്ഷണത്തിലൂടെ ഞങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയ കാര്യം, ഇതൊരു കളിക്കൂട്ടിയുടെ കളിക്കോപ്പല്ല; ലക്ഷ്യവുമുഖവും യുക്തി യുക്തവും സൗന്ദര്യാത്മകവുമായ ആവിഷ്കാരമാണെന്നും ഇതിന്റെ കർത്താവ് പാഴ്വേലകൾക്കതീതനും വിശുദ്ധനുമാണെന്നുമുള്ള അറിവ് പൂർണ്ണ സത്യമായിരുന്നുവെന്ന് ഇതാ തങ്ങൾക്ക് നേരിട്ടനുഭവവേദ്യമായിരിക്കുന്നു.

വിശ്വാസികളുടെ വിജയാഘോഷത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ് **تَحِيَّاتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ** (അവിടെ അവരുടെ അഭിവാദനം 'സലാം' ആയിരിക്കും) എന്ന വാക്യം. മത്സരത്തിൽ വിജയിച്ച ടീമിന്റെ പോലെ വിശ്വാസികൾ പരസ്പരം സലാം ആശംസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. സജ്ജനത്തിന് ലഭിക്കുന്ന അളവറ്റ അനുഗ്രഹങ്ങൾക്കുള്ള നന്ദിപ്രകടനമാണ് **لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**. അവരുടെ അവസാന പ്രാർഥന, അല്ലെങ്കിൽ പ്രാർഥനയുടെ അവസാനം എന്നാണ് **دَعْوَاهُمْ** എന്നതിന്റെ അർത്ഥം. പരലോകത്ത് മാത്രമല്ല ഇഹലോകത്തും സത്യവിശ്വാസികൾ എല്ലാ

കാര്യങ്ങളുടെയും അവസാനത്തിൽ **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** എന്നുപറയുന്നവരും പറയേണ്ടവരുമാണ്. ഇമാം മുസ്ലിം നിവേദനം ചെയ്ത ഒരു ഹദീസിൽ നബി(സ) പ്രസ്താവിക്കുന്നു: “ഒരു ഭക്ഷണം കഴിച്ചിട്ട് അതിന്റെ പേരിൽ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്ന, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പാനീയം കുടിച്ചിട്ട് അതിന്റെ പേരിൽ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്ന അടിമയോട് തീർച്ചയായും അല്ലാഹു സംപ്രീതനാകുന്നതാണ്.” വിശ്വാസികളുടെ എല്ലാ കാര്യങ്ങളുടെയും അവസാനം ‘അൽഹംദുലില്ലാഹി റബ്ബിൽ ആലമീൻ’ എന്നായിരിക്കൽ സുന്നത്താണെന്ന് ഈ സൂക്തത്തെയും നബിവാചനത്തെയും ആധാരമാക്കിക്കൊണ്ട് പണ്ഡിതന്മാർ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ സൂക്തത്തെ ചില പണ്ഡിതന്മാർ ഇങ്ങനെയും വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്: സർഗത്തിലെത്തുന്ന സജ്ജനങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനോട് ആത്മീയമോ ശാരീരികമോ ആയ എന്താവശ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്നതിന്റെയും തുടക്കം **سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ** എന്നായിരിക്കും; അവർ എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിൽ **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** എന്ന വാക്യത്തിലുമായിരിക്കും. **يُحْمَدُونَ** പ്രാർത്ഥന, വിളി, വാദം എന്നൊക്കെ അർത്ഥമുണ്ട്. ഈ അർത്ഥങ്ങളെല്ലാം പ്രകൃത സന്ദർഭത്തിൽ സാധുവാകുന്നു.

പരലോക നിഷേധികൾ ഭൗതിക ജീവിതംകൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടുകയും അതിൽതന്നെ സന്തുഷ്ടരാവുകയും സമാധാനം കൊള്ളുകയും ഒടുവിൽ ശാശ്വത നരകത്തിൽ പതിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, തങ്ങൾ ഭൗതിക ജീവിതത്തിൽ അവലംബിച്ച വിശ്വാസങ്ങളുടെയും ആചാരങ്ങളുടെയും പേരിൽ നെടുംവേദത്തിലാവുകയും പരസ്പരം ശപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വിശ്വാസികളാകട്ടെ തങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്താൽ സർഗത്തിലേക്ക് നയിക്കപ്പെടുകയും അവിടെ അല്ലാഹുവിനെ പ്രകീർത്തിച്ചുകൊണ്ട് ഏതൊരാഗ്രഹവും നിഷ്പ്രയാസം നേടുകയും ആസൗഭാഗ്യം കൊണ്ടനുഗൃഹീതരായവർ പരസ്പരം സമാധാനമാശംസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എല്ലാ കാര്യങ്ങളും തസ്ബീഹ് കൊണ്ട് തുടങ്ങുന്ന അവർ എല്ലാ കാര്യങ്ങളും തഹ്മീദ് കൊണ്ട് അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

11,12: മനുഷ്യൻ ദൈവദൂതനാകുന്നതിൽ അത്ഭുതത്തിനവകാശമില്ലെന്നുണർത്തിക്കൊണ്ട് ഏകദൈവത്വത്തിന്റെയും പ്രവാചകത്വത്തിന്റെയും യാഥാർത്ഥ്യത്തിലേക്ക് വിരൽചൂണ്ടുന്ന പ്രാപഞ്ചിക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുവല്ലോ മുൻ സൂക്തങ്ങൾ. തുടർന്ന് ഈ സൂറയുടെ അവതരണ പശ്ചാത്തലം താൽപര്യപ്പെടുന്നതനുസരിച്ച്, മനുഷ്യ ജീവിതത്തിൽ ദൈവത്തിന്റെ ഇടപെടൽ സംബന്ധിച്ച ചില തത്ത്വങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുകയാണ് ഈ സൂക്തങ്ങളിൽ.

لُعَلَّ يُعَذِّبُكُمُ اللَّهُ എന്ന വാക്ക് **عَذَابٌ** എന്ന മൂലത്തിൽനിന്നുള്ള സകർമക വർത്തമാന ക്രിയയാണ്. ധൃതി, ബദ്ധപ്പാട്, ആർത്തി എന്നൊക്കെയാണ് **عَذَابٌ** അർത്ഥം. **لُعَلَّ** **لَعَلَّ** **لَعَلَّ** **لَعَلَّ** എന്നാണാവാനിന്റെ യഥാർത്ഥ രൂപമെന്ന് ഭാഷാ പണ്ഡിതന്മാർ വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. **لَعَلَّ** എന്ന വാക്കിനെ അനുക്രമമാക്കി അതിലെ **لَعَلَّ** എന്ന സർവനാമം ആദ്യത്തെ **لَعَلَّ**ൽ ചേർത്തിരിക്കുകയാണ്. അവധി അവസാനിക്കലും ആയുസ്സൊടുങ്ങലുമാണ് **لَعَلَّ**. ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന **لَعَلَّ** എന്ന പദം **لَعَلَّ** എന്ന ക്രിയയുടെ കർമ്മനി പ്രയോഗമാണ്. ഒരു സംഗതിയിൽ ഭ്രമിച്ച് അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നടന്നു എന്ന അർത്ഥത്തിലുള്ള **لَعَلَّ** യുടെ വർത്തമാന ബഹുവചന ക്രിയാ രൂപമാണ് **لَعَلَّ**. അവശതയും നിസ്സഹായതയും മൂലം എഴുന്നേൽക്കാൻ പോലും കഴിയാത്ത പതനത്തിൽ പ്രാർഥിക്കുന്നതിനാണ് **لَعَلَّ** എന്നു പറയുക. അത്രതന്നെ പരവശമല്ലെങ്കിലും തന്റെ ക്ലേശം പരിഹരി

ക്കുന്നതിന് ഫലപ്രദമായ എന്തെങ്കിലും പ്രവർത്തനം നടത്താൻ കഴിയാതെ കൃത്തിയിരിക്കേണ്ടി വരുമ്പോഴുള്ള പ്രാർത്ഥന **لَعَلَّ** ക്ലേശത്തിനു പരിഹാരമാർഗങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുകയും അതിൽ ഏർപ്പെടുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് പ്രാർഥിച്ചാൽ **لَعَلَّ** ക്ലേശബാധകളുടെ എല്ലാ അവസ്ഥയിലുമുള്ള പ്രാർത്ഥനകളെ അവയുടെ ക്രമത്തിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുകയാണ് **لَعَلَّ** എന്ന വാക്യത്തിലൂടെ.

സൂക്തത്തിന്റെ അവതരണ പശ്ചാത്തലം ഇതാണ്: ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യനായ മുഹമ്മദ് ദൈവദൂതനാവുക സാധ്യമല്ല എന്നു വാദിച്ച അറേബ്യൻ വിശ്വാസികൾ പ്രവാചകനോടാവശ്യപ്പെട്ടു. നീ പ്രവാചകൻ തന്നെയാണെങ്കിൽ, നിന്റെ ധർമ്മപദേശം സ്വീകരിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്കു വന്നുവേദിക്കുമെന്ന് ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്ന ആ വിപത്തുകളും ശിക്ഷകളുമൊക്കെ ഒന്നു വരുത്തിക്കാണിച്ചാട്ടെ. സൂറ **അൽഅൻഹാൽ** 32-ാം സൂക്തത്തിൽ അവരെ ഇങ്ങനെ ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്:

لَعَلَّكُمْ إِنْ كَانَتْ هَذِهِ حَقًّا مِنْ عِنْدِكُمْ فَاعْطُوا عَلَيْنَا حِجَابًا

مِنَ السَّمَاءِ أَوْ أَنْتَنَا يَعْذَابُ آلِيمٍ

(അല്ലാഹുവേ, ഇതു വാസ്തവത്തിൽ നിന്റെ പക്കൽനിന്നുള്ള സത്യം തന്നെയാണെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്കുമീതെ മാനത്തു നിന്ന് കല്ലുകൾ വർഷിച്ച്, അല്ലെങ്കിൽ നോവുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും ശിക്ഷയിറക്ക്). അവരുടെ പ്രവാചക വിരോധത്തിന്റെയും സത്യനിഷേധത്തിന്റെയും രൂക്ഷതയാണിതു വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്. പ്രവാചകൻ യഥാർത്ഥ ദൈവദൂതൻ തന്നെയാണോ, ചൂർആൻ ദൈവിക വചനമാണോ എന്ന സന്ദേഹമായിരുന്നു പ്രശ്നമെങ്കിൽ അവർ പ്രാർഥിക്കേണ്ടത്, ‘അല്ലാഹുവേ, ഇത് യഥാർത്ഥത്തിൽ നിന്റെ പക്കൽനിന്നുള്ളതാണെങ്കിൽ അതിൽ വിശ്വസിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കു നീ ഉതവിതരൂളേണമേ’ എന്നായിരുന്നു. ഇതെപ്പറ്റി സൂറ **അർഅദ്** 6-ാം സൂക്തത്തിൽ **وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالرَّسَائِلِ قَبْلَ الْخُرُوجِ** (നിന്നോടവർ നന്മക്കുമുന്നേ തിന്മക്കു ധൃതികൂട്ടുന്നു) എന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വന്തം നാശത്തിനുവേണ്ടി അല്ലാഹുവിനോട് പ്രാർഥിക്കുന്നതിനു തുല്യമാണിത്. സ്വന്തം നാശത്തിനുവേണ്ടി പ്രാർഥിക്കുക എന്നതു തന്നെ ഒരു പാപമാണ്. നബി(സ) പ്രസ്താവിച്ചതായി അബൂദാവൂദും അബൂബക്കറും ബസ്മാറും നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: “നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കെതിരെ പ്രാർഥിക്കരുത്. നിങ്ങളുടെ മക്കൾക്കെതിരെയും പ്രാർഥിക്കരുത്. നിങ്ങളുടെ മുതലുകൾക്കെതിരെയും പ്രാർഥിക്കരുത്. അത്തരം പ്രാർത്ഥനകൾ അല്ലാഹു ഉത്തരം നൽകുന്ന സമയവുമായി ഒത്തുവരാനിടയായിക്കൂടാ. അങ്ങനെ ഒത്തുവന്നാൽ അവൻ നിങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം തരും” (മുതലുകൾക്കെതിരെ പ്രാർഥിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞത്, വളർത്തു മൃഗങ്ങളിൽ നിന്ന് അനുസരണക്കേടുണ്ടാവുകയോ വാഹനങ്ങൾ കേടാവുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ അവയെ ശപിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചാണ്). മറ്റൊരു നിവേദനത്തിൽ നബി(സ) പറയുന്നു: “ഒരു സ്നേഹിതൻ തന്റെ സ്നേഹിതനെതിരെ നടത്തുന്ന പ്രാർത്ഥനക്ക് ഉത്തരം കൊടുക്കരുതെന്ന് ഞാൻ അത്യുന്നതനും പ്രതാപവാനുമായ അല്ലാഹുവിനോടപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.” നാം അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് നമുക്കെതിരെ നടത്തുന്ന ഇത്തരം പ്രാർത്ഥനകൾക്ക് പ്രവാചകന്റെ അപേക്ഷ മാനിച്ചുകൊണ്ടും ചില ദൈവിക തത്ത്വങ്ങളുടെ പേരിലും അല്ലാഹു പെട്ടെന്ന് ഉത്തരം നൽകുന്നില്ല; ആ പ്രാർത്ഥന, ഏതു പ്രാർത്ഥനക്കും ഉത്തരം നൽകാൻ അല്ലാഹു തീരുമാനിച്ച സന്ദർഭത്തിലായിട്ടില്ലെങ്കിൽ. കോപത്തിന്റെയും നൈരാശ്യത്തിന്റെയും അവസ്ഥയിലാണ് സാധാരണഗതിയിൽ മനുഷ്യ

നിൽനിന്ന് തനിക്കോ തന്റെ ഉറവർക്കോ ബന്ധുക്കൾക്കോ എതിരായുള്ള പ്രാർഥന ഉണ്ടാകുന്നത്. അതിന്റെ ഉത്തരം പ്രാർഥിതന്മാർക്കു നൽകുന്നതിൽ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ലെന്ന് അല്ലാഹുവിനറിയാം. ചിലർ തങ്ങൾക്ക് യഥാർഥത്തിൽ ദോഷകരമായ കാര്യങ്ങളെ ഗുണകരങ്ങളെന്നു കരുതുകയും അതിനുവേണ്ടി അല്ലാഹുവിനോടു പ്രാർഥിക്കുകയും ചെയ്യും. അത്തരം പ്രാർഥനകളും അല്ലാഹു എളുപ്പം സ്വീകരിക്കുന്നില്ല. ചിലപ്പോൾ തങ്ങളുടെ പ്രാർഥന സഫലമാകാതിരുന്നത് ഭാഗ്യമായി എന്ന് പ്രാർഥിച്ചവർ തന്നെ പിന്നീട് മനസ്സിലാക്കുന്നു. പ്രാർഥനകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതുപോലെ ചിലപ്പോൾ സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുന്നതും അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യത്തിന്റെ താൽപര്യമാണ്. തന്റെ ആവശ്യം ഉടൻ സഫലമാകണമെന്നാണ് പ്രാർഥി എപ്പോഴും ആഗ്രഹിക്കുക. അല്ലാഹുവിന് ഈ ധൃതിയില്ല. താൻ സ്നേഹിക്കുന്ന ഭക്തന്മാരുടെ പ്രാർഥനയും അവരുടെ ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നന്മയെ ലക്ഷ്യമാക്കി അവർ സഫലമാക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ അർഥിക്കുന്നതൊക്കെ ദൈവം ഉടൻ സാധിച്ചു കൊടുക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ കഥ എന്നേ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകുമായിരുന്നു. അതിന്റെ വ്യക്തമായ ഉദാഹരണമാണ് ദൈവശിക്ഷ അർഥിക്കുന്നവരുടെ പ്രാർഥനയെ അവഗണിക്കുന്നത്. അതു സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിൽ അതോടെ അവരുടെ ചരിത്രം അവസാനിക്കുമായിരുന്നു. പിന്നീട് അവരിൽ അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ പിൻഗാമികളിൽ സത്യം അംഗീകരിക്കുന്നവരും ധർമ്മം കൈക്കൊള്ളുന്നവരും ഉണ്ടാകുമെന്ന് അവനറിയാം. ആ സാധ്യത യഥാർഥ്യമാകുന്നതിനവസരമുണ്ടാകാൻ അവൻ അവിവേകികളുടെ പ്രാർഥനകൾ അവഗണിക്കുന്നു.

പക്ഷേ, പ്രവാചകൻ താക്കീതുചെയ്യുന്ന ആപത്തുകൾ യഥാർഥ്യമാക്കി കാണിക്കാൻ നിരന്തരം വെല്ലുവിളിച്ചിട്ടും തങ്ങൾക്ക് ഒരാപത്തും ഉണ്ടായിട്ടില്ല എന്നത് മുഹമ്മദ് നബിയുടെ പ്രവാചകത്വവാദം വ്യാജമാണെന്നതിന്റെ തെളിവായി ഉയർത്തിക്കാണിക്കുകയാണ് അവിശ്വാസികൾ. അങ്ങനെയുള്ളവർക്ക് നാശ പ്രാർഥന സ്വീകരിക്കപ്പെടാതിരിക്കുന്നത് ധർമ്മധിക്കാരത്തിൽ കൂടുതൽ വിഹരിക്കാനുള്ള അവസരമായിത്തീരുന്നു.

ആപത്തു തേടുന്ന മനുഷ്യനെ വല്ല ആപത്തും ബാധിച്ചാൽ ഉടനെയവൻ തന്റെ മുൻനിലപാടുകളെല്ലാം മറന്ന് ദൈവത്തിലേക്ക് തിരിയാൻ ധൃതിപ്പെടുന്നത് കാണാം. മുരത്ത ദൈവനിഷേധിപോലും അവസാന കൈയായി കിടന്നും ഇരുന്നും നിന്നുമൊക്കെ അല്ലാഹുവിനോടു പ്രാർഥിക്കുന്നു. അല്ലാഹു പ്രാർഥന കൈക്കൊള്ളുകയും ദുരിതത്തിൽനിന്ന് മോചനമരുളുകയും ചെയ്താലോ, അവൻ ദൈവത്തെ നിഷേധിക്കുകയും മറക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തനിക്ക് നേരത്തെ ദുരിതമുണ്ടായിട്ടുണ്ടല്ലോ, താൻ ദൈവത്തോട് പ്രാർഥിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ എന്ന മട്ടിലായിരിക്കും പിന്നീട് ഭൃതികന്മാരുടെ നടപ്പ്. നാസ്തികരാണെങ്കിൽ ദൈവത്തെ ഓർക്കുകയും പ്രാർഥിക്കുകയും ചെയ്ത കാര്യം തുറന്നു നിഷേധിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുന്നു. അതാണ് തങ്ങളുടെ അവസ്ഥയും നിലപാടിനും ഭൂഷണമെന്നാണ് അവർ കരുതുന്നത്. **كَذَلِكَ زَيَّنَ لِلْمُشْرِكِينَ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ** (ഇവ്വിയം) എന്നതുകൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ ഇതു മട്ടിലുള്ള നടപ്പാണ്. അലങ്കാരം, സൗന്ദര്യം, ആകർഷണം തുടങ്ങി മനസ്സിനെ രമിപ്പിക്കുന്നതെല്ലാം **بُحَى**. ഇതിൽനിന്നുള്ള കർമ്മനി ക്രിയാരുപമാണ് **بُحَى**. നല്ലതായി തോന്നിപ്പിക്കപ്പെട്ടു എന്നാണ് വിവക്ഷ. തോന്നിപ്പിച്ചത് സ്വന്തം മനസ്സാവാം, ചെങ്കുത്താനാവാം. മനസ്സിന്റെയും ചെങ്കുത്താന്റെയും (സഷ്ടാവ് അല്ലാഹുവായതിനാൽ അല്ലാഹുവുമാകാം. 'അവിശ്വാസികളുടെ കർമ്മങ്ങൾ അല്ലാഹു അവർക്ക് ആകർഷകമാക്കി തോന്നിച്ചു' എന്ന് ഖുർആൻ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ

പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്. ഉദാ. **إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ** (പരലോക വിശ്വാസമില്ലാത്തവർക്ക് അവരുടെ ചെയ്തികളെ നാം ആകർഷകമായിത്തോന്നിച്ചിരിക്കുന്നു - 27:4). തിന്മകളോടുള്ള താൽപര്യം പിശാച് ഉളവാക്കുന്നതാണെന്ന് സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് **فَزَيَّنَّا لَهُمُ الشَّيْطَانَ أَعْمَالَهُمْ** (ചെങ്കുത്താൻ അവർക്ക് സ്വന്തം പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഭൂഷണമാക്കിക്കൊടുത്തു) എന്ന് 16:63, 29:38 സൂക്തങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്. ആകർഷണത്തിന്റെ യഥാർഥ കർത്താവ് ആരായാലും അത് വെളിപ്പെടുന്നത് മനസ്സിലാണ് എന്നതിനാൽ പ്രത്യക്ഷത്തിലുള്ള കർത്താവ് മനുഷ്യ മനസ്സാണ്.

സത്യനിഷേധികളെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ് **مُشْرَفِينَ** എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് എന്ന് പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിരുകവിഞ്ഞവർ, ധൂർത്തന്മാർ, പാഴാക്കുന്നവർ എന്നൊക്കെയാണ് അതിന്റെ ഭാഷാർഥം. വിഗ്രഹങ്ങൾക്ക് സ്വയം സമർപ്പിക്കുക വഴി ആത്മാവിനെയും, ധാർമിക പരിധികൾ ലംഘിക്കുക വഴി സമ്പത്തിനെയും പാഴാക്കുന്നവർ എന്ന പരിഗണനയിലാണ് അവരെ **مُشْرَفِينَ** എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. **مُشْرَفُونَ** സത്യനിഷേധികൾക്കുപുറമെ ദുഷിച്ച നടപടികളിലേർപ്പെടുന്ന വിശ്വാസികളും ഉൾപ്പെടുന്നുവെന്ന് ഇമാം ഖുർതുബി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആഗ്രഹ സാഫല്യത്തിനും ആപത് രക്ഷക്കും അല്ലാഹുവിന്റെ മുഖിൽ അതിഭക്തരും വിനീതരുമായ് കൈനീട്ടുകയും, കാര്യം നേടിയാൽ അല്ലെങ്കിൽ ആപത്തൊഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാം മറന്ന് പഴയ ദുർനടപടികളിലേക്ക് തിരിച്ചു പോവുകയും ചെയ്യുന്നവരെ മുസ്ലിംകളുടെ കൂട്ടത്തിലും ധാരാളം കാണാം. ചെങ്കുത്താനിൽനിന്നാണ് അവർക്കതിനു പ്രചോദനം ലഭിക്കുന്നത്. **إِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ** (മനുഷ്യനെ ക്ലേശം ബാധിച്ചാൽ) എന്നു പറഞ്ഞതിനു ശേഷം സാധാരണ രീതിയിൽ പറയേണ്ടിയിരുന്നത് **فَإِذَا كُفِّنَا عَنْهُ ضُرَّهُ** (നാം അവന്റെ ക്ലേശം അകറ്റിയാലോ) എന്നായിരുന്നു. 'അകറ്റിയാൽ' എന്നതിനു പകരം 'അകറ്റിയപ്പോൾ' എന്നുപയോഗിച്ചത് ശരിയായ പ്രാർഥനയുടെ അനിവാര്യതയാണ് അതിന്റെ സാഫല്യം എന്നു വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതായി പണ്ഡിതന്മാർ വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

നാശനഷ്ടങ്ങളുണ്ടാക്കുമ്പോൾ വിനീതരായി ദൈവത്തോടു പ്രാർഥിക്കുകയും അതിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ടാൽ അതെല്ലാം മറന്ന് പൂർവ്വാപരി ശക്തിയോടെ ദൈവധിക്കാരത്തിലേക്ക് മടങ്ങുകയും ചെയ്ത ജനതകൾക്ക് ഉദാഹരണമാണ് മുസാനബിയുടെ കാലത്തെ ഹറവോൻ പ്രഭൃതികൾ - **أَلْفُ فُرْعَانَ**. അവരെ തെറ്റായ നടപടികളെക്കുറിച്ചു പുനരാലോചനക്ക് പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അല്ലാഹു വെട്ടുകിളി ശല്യം, തവള പ്രളയം പോലുള്ള വിപത്തുകൾ കൊണ്ടു പരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. ഓരോ പരീക്ഷണവേളയിലും അവർ മുസാനബിയെ സമീപിച്ച് അല്ലാഹുവിനോട് പ്രാർഥിപ്പിച്ച് അതിൽനിന്ന് മോചനം നേടുകയായിരുന്നു. ആപത്തകന്നാൽ അവർ പഴയപടി നിഷേധികളായിക്കൊരിക്കലുമായി മാറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മുഹമ്മദ് നബി മക്കയിൽ പ്രബോധനത്തിലേർപ്പെട്ട കാലത്ത് അല്ലാഹു ഖുറൈശികളെ കൊടിയ ക്ഷാമം കൊണ്ട് പരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ ഖുറൈശികൾ അബൂസുഫ്യാന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ മുഹമ്മദ് നബിയെ സമീപിച്ച് അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിനോട് പ്രാർഥിച്ച് തങ്ങൾക്ക് ക്ഷാമനിവാരണമുണ്ടാക്കണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും അതനുസരിച്ച് നബി പ്രാർഥിക്കുകയും തൽഫലമായി ഖുറൈശികൾ ക്ഷാമത്തിൽനിന്നു മുക്തരാവുകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ, അതിനുശേഷം ഖുറൈശികൾ അവരുടെ സത്യനിഷേധത്തിലേക്കും ഇസ്ലാം വിരോധത്തിലേക്കും പൂർവ്വാപരി ശക്തിയോടെ തിരിച്ചു പോവുകയാണുണ്ടായത്. ■